



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

**Marca, Pierre de**

**Parisiis, 1669**

IX. Symmachus ita confirmavit privilegia Ecclesiæ Arelatensis ut ceterarum Ecclesiarum privilegia diceret esse servanda. Ejus interim auctoritatem extendit in provinciam Hispaniam. Majores causæ ad ...

**urn:nbn:de:hbz:466:1-15617**

statim dicitur. Ceterum synodum illam Tolosanam non fuisse habitam certum est, turbatis nimirum Gotthorum rebus, & furentibus post extinctum Alaricum belli reliquiis; quo præterea mortuo, Tolosa victricibus Clodovei armis cecit, ab imperio Gotthorum distracta. Vix autem est ut inter arma subeat cogitatio congregandorum sacerdotum. Et fortassis hæc mala providebat Cæsarius, cum rescriberet ad Ruricum de consilio Eudomij, orans eum precibus suis ageret apud Deum uti tam sancto proposito favere velit pro sua erga Ecclesiam benignitate. *Et ideo orate*, inquit, *ut tam sancto desiderio suo Dominus tribuere dignetur effectum*. Falluntur ergo qui putant Concilium illud Tolosanum à Cæsario fuisse convocatum.

VI. Romanæ tum Ecclesiæ præsidebat Papa Symmachus, vir Gallicanis Episcopis acceptissimus. Pacatis post Clodovei victorias & mortem rebus Gotthorum, qui ultra Carcassonem latè in provincia Narbonensi & Hispania citeriori imperium tenebant, Cæsarius congregata alicubi synodo, ut ego arbitror, anno DXIII. ex ea scripsit ad Symmachum de iis quæ in Concilio illo decreta fuerant, ab eo petens ut decreta illa observari præciperet in Ecclesia Romana, ut una disciplinæ forma esset in Romana Ecclesia & in provinciis Gallicanis. Quod autem existimem Cæsarium ista scripsisse ex synodo quam, hoc facit, quod de rebus constitutis loquitur in aversione, ut solent epistolæ synodicae, & semper loquitur in numero plurali, *Postulamus, deprecamur, suggerimus*.

VII. Sequenti anno Cæsarius ad Symmachum misit Ægidium Abbatem & Messianum Notarium, nomine ejus petituros confirmationem privilegiorum Ecclesiæ Arelatensis ab apostolica sede concessorum. Illi verò petitionem ejus his verbis conceperunt: *Quantum in omnibus Ecclesiarum Pontificibus, quæ in toto orbe diffuse sunt, apostolica sedes sibi vindicat principatum, & synodalibus decretis firmior ejus præcellit auctoritas, tantum potestatis suæ provisione dudum à sese concessa debet inconcussa servare, quatenus Arelatensis Ecclesia fruatur privilegii sui, quæ nunc per aristitem Cæsarium seriem suæ petitionis insinuat, & quam hæcenus habuit potestatem vestra deprecatur auctoritate firmari; ut quod veneranda sedes quondam perenni sanctione custodiri præcepit, & pragmaticis specialiter decreta sunt constitutis, beatitudinis vestre præceptis suis etiam nunc confirmet auctoritas. Aqueus etiam civitatis Episcopum sanctitatis vestre moneri præcipite constitutis ut dum à Metropolitanò antistite Ecclesiæ Arelatensis ad synodale Concilium fuerit evocatus, vel aliqua ordinationis causa eum sibi postu-*

*let religio divina necessarium, minimè venire frustretur. quatinus ea quæ longævus sæculis præcorum sanxit auctoritas, vobis præsulibus præsentibus futuræque ætati inviolata serventur.*

VIII. Ex hoc libello precum nonnulla colliguntur notatu digna. Primò, contemdisse Cæsarium privilegia Arelatensis Ecclesiæ fuisse perenni sanctione decreta à Pontificibus Romanis. Unde patet parem in hoc esse causam Ecclesiæ Arelatensis & Thessalonicensis, & quæ supra dicta sunt de Thessalonicensis, quod perpetua essent, trahi debere ad Arelatensem. Deinde, privilegia Arelatensis Ecclesiæ pragmaticis specialiter decreta fuisse constitutis, id est, Principum edictis & rescriptis, quæ tamen hodie non extant. Demum, Cæsarium non petiisse statim confirmationem privilegiorum Ecclesiæ suæ, sed quo primùm tempore passus contradictionem est ab Episcopo Aqueusensi secundæ Narbonensis Metropolitanò, qui recusabat ire ad Concilia Cæsarij. Itaque si ea occasio non incidisset, abstinuisset fortassis Cæsarius à petenda confirmatione; ac nihilominus usus fuisset auctoritate sedis suæ, qua eum usum vidimus diu ante hunc annum. Nam & antea Pallium, quod erat insigne Vicariorum sedis apostolicæ, Romæ acceperat à Symmacho; ut statim dicitur.

IX. Accepto libello, Symmachus ad Cæsarium rescripsit rationabile esse ut sancta Arelatensis Ecclesia propriis privilegiis perfruatur, & quod vetustas præstitit, & patrum auctoritas roboravit, novam non debere violare præsumptionem. (Quod dictum esse adversus Episcopum Aqueusensem dubitare non sinit libellus precum.) servanda tamen esse ceterarum Ecclesiarum privilegia. Tum addit: *Manentibus siquidem his quæ patrum constituta singulis Ecclesiis concesserunt, decernimus ut circa hæc quæ tam in Gallia quam in Hispania provinciis de causa religionis emerferint solertia tuæ fraternitatis invigilet; & si ratio poposcerit presentiam sacerdotum servata consuetudine unusquisque tuæ dilectionis admonitus auctoritate conveniat*. Hæc Symmachus, novum jus Arelatensi Episcopo tribuens quoad Hispaniam provinciam, id est, eam Hispaniarum provinciam quæ in regno Gotthorum constituta erat; in quam imperium suum proferre cogitaverat Cæsarius ante constitutionem Symmachi, ut supra vidimus. Decernit autem ut si controversia incidens amputari potuerit in Concilio Cæsarij, Dei hoc meritis applicetur, alioquin existens negotij qualitas ad sedem apostolicam Cæsario referente perveniat. Quod constitutum est juxta superiorum Pontificum rel-

cripta, qui tum demum ad apostolicam sedem deferri voluerunt cognitionem causarum ab Episcopis Theffalonicensibus & Arelatenfibus, si post examen provinciale causa definiri non potuerit coram Vicario sedis apostolicæ. Ad hanc porrò epistolam respiciens Hormisda Pontifex Romanus, de Dardaniæ, Illyrici, & Scythiæ Episcopis ad communionem sedis apostolicæ reversis scribens ad Episcopos Galliæ & Hispaniæ, epistolam suam dirigit Cæsario & his qui sub ejus ordinatione consistunt. Quibus verbis intellexit, ut dixi, Episcopos Galliæ & Hispaniæ, qui ad ordinationem Arelatenfis Episcopi pertinebant, & ad ejus Concilia venire tenebantur. Idem enim est, ut observat infra illustrissimus Archiepiscopus, ad synodum Patriarchæ alicujus aut ad ordinationem ejus pertinere.

X. Minatur deinde Symmachus abstentionem Episcopo Aqvensi & ceteris, si directaverint accedere ad Concilia quæ auctoritate Episcopi Arelatenfis fuerint congregata. Hæc sunt ejus verba: *Et si tam Ecclesia Aqvensis antistes, vel alius quilibet, Metropolitanò Pontifici juxta canonum definitionem evocatus obtemperare noluerit, noverit subdendum se, quod non optamus, ecclesiastica disciplina.* Hæc duo quædam observanda sunt. Primò, Symmachum Metropolitanò vocabulo intelligere Arelatensem, quòd is esset primus Galliarum Metropolitanus, ut supra dictum est. Secundò, affectatum ab eo esse hunc loquendi modum, ut ostenderet auctoritatem convocandi generalia Galliarum Concilia competere Episcopo Arelatenfi, non solum ex privilegio sedis apostolicæ & ex veteri consuetudine, sed etiam secundum canonum definitionem. Nam canones decernunt uti cum quis Episcopus ad Concilium evocatus fuerit à Metropolitanò, adesse ne differat, nisi fortassis ægra valetudine aut alia justa causa impediatur.

XI. Postremò renovat Symmachus decretum Zozimi de necessitate accipiendarum formatarum ab Episcopo Arelatenfi, quod decretum observari jubet ab omnibus ecclesiastici ordinis atque officij viris qui è Gallicana vel Hispania regione Romanam proficisci voluerint. Hæc sunt ejus verba: *Et in hac parte magnopere te volumus esse sollicitum, ut si quis de Gallicana vel Hispania regionibus ecclesiastici ordinis atque officij ad nos venire compulsus fuerit, cum fraternitatis tue notitia iter peregrinationis arripiat; ut nec honor ejus perignorantiam aliquam contumeliam patiat, & ambiguitate depulsa à nobis animo securo in communionis gratiam possit admitti.* Huic loco lucem afferent ea quæ supra dicta sunt

cap. xxx. §. i. v. si lector ea consulenda tanti esse putaverit.

XII. Quæri posset hoc loco quonam modo factum sit ut in hac Symmachi epistola, qua privilegia Arelatenfis Ecclesiæ & vicariatus apostolicæ sedis continentur ac confirmantur, nulla extet mentio Pallij Cæsario concessi à Symmacho, quod tamen eum ab illo accepisse testatur Papa Vigilius in epistola secunda ad Auxanium Episcopum Arelatensem. *Et quia digna credimus ratione compleri, inquit Vigilius, ut agentis vices nostras Pallij non desit ornatus, usum tibi ejus, sicut decessori tuo prædecessor noster sanctæ recordationis Symmachus legitur contulisse, beati Petri sancti auctoritate concedimus.* Docet itaque Vigilius collatum Cæsario Pallium fuisse à Symmacho. Immo ex verbis Vigiliij colligitur traditionem illam Pallij factam fuisse per epistolam, *Symmachus legitur contulisse.* Et tamen in epistolis quæ nunc extant Symmachi ad Cæsarium nulla Pallij mentio facta reperitur. Vnde fortassis concludi debet non extare hodie omnes epistolas quæ à Symmacho datæ sunt ad Cæsarium. Ad Pallium quod attinet, nulla illius mentio est in epistolis Symmachi quæ supersunt, quòd illæ datæ sunt diù postquam Cæsarius ab illo Pallium acceperat. Acceperat enim anno quingentesimo decimo, cum post obsidionem Arelatensem sub publica custodia perductus in Italiam, Romam tandem venisset. Tum enim Pallium ei tributum fuisse docet Cyprianus in ejus vita, quam vir clarissimus Domnus Ioannes Mabillon monachus Benedictinus nuper restituit ex veteri codice manu scripto: *Papa Symmachus, tanta meritum ejus dignitate permotus, non solum verissime cum Metropolitanò honore suspexit, sed & concessio specialiter Pallij decoravit privilegio.* Ceterum hæc adnotandum est in hoc Cypriani loco non agi simpliciter de honore metropolitanico Ecclesiæ Arelatenfis, de quo tum apud omnes constabat citra omnem controversiam, sed de dignitate Metropolitanò Galliarum. Deinde hinc colligitur manifestè vicariatus apostolicæ sedis in Cæsario, quem ob eam ipsam causam Symmachus Pallio putavit ornandum. Nam ut libere in hoc capite promam meam sententiam, puto pro *suspexit* legendum esse *subvexit*, adeoque Metropolitanò vocabulo intelligi debere Vicarium sedis apostolicæ. Hanc emendationem probat editio Suriij, apud quem iste locus mutato stilo, ut solet Surius, ita legitur: *Symmachus præclari ejus meritum dignitate permotus, non solum cum verissime Metropolitanò honore præditum veluit, (id est, subvexit) sed etiam speciali quodam privilegio*